

WLTİ

Serisi

SORU BANKASI

TÜRKÇE

bes
vitrin

Akıllı Tahta için
www.lisedestek.com

Bu kitabın her hakkı BES Yayınlarına aittir. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre BES Yayınlarının yazılı izni olmaksızın kitabın tamamı veya bir kısmı herhangi bir yöntemle basılamaz, yayımlanamaz, bilgisayarda depolanamaz, çoğaltılamaz ve dağıtım yapılamaz.

Sertifika No.: 52247

ULTI

Serisi

► GENEL
KOORDİNATÖR
NESRİN CAN

► YAYIN
YÖNETMENİ
AYŞEN KOCAZEYBEK

► GRAFİK TASARIM
& DİZGİ
**İBRAHİM KOÇ
& BES YAYINLARI DİZGİ BİRİMİ**

► BASIM
YERİ

ERTEM BASIM Ltd. Şti./ANKARA
Başkent Organize Sanayi Bölgesi 22. Cadde No: 6
Tel: (0312) 640 16 23 Faks: (0312) 640 16 24
Maliköy - Temelli - ANKARA
Sertifika No: 48083

☎ 0 549 814 44 47

f /bes.yayin @ /besyayinlari

www.besyayin.com
destek@besyayin.com

ÖN SÖZ

Değerli Öğrenciler, Kıymetli Veliler ve Saygıdeğer Öğretmenler,

Eğitim-öğretim alanında, öğretim ve sınava hazırlık süreçlerini destekleyici bir materyal olması yönüyle önemli bir işlev üstlenen yardımcı kaynak kitapların hazırlanması ve sizlerin kullanımına sunulması yoğun emekle örülü bir süreç gerektiriyor. Bu süreçte işimizi titizlikle yürüterek, tüm süreci ilmek ilmek dokuyarak sizleri “Ulti” serisi TYT Türkçe Soru Bankası kitabımızla buluşturduk.

“Ulti” serisi, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan, öğretim programlarında yer alan ve öğretim sürecinin sonunda ulaşılmaması hedeflenen kazanımlara uygun olarak hazırlanmıştır.

“Ulti” serisinde yer alan kitabımız; özgün, YKS ile paralel ve beceri temelli sorulardan oluşmaktadır. İçerdiği kolaydan zora sıralanan temel soru tipleri ve yeni nesil sorularla; soru çözümü videolarıyla okulda edinilen temel bilgi ve becerileri kullanarak, bilgi ve beceri düzeyini ölçerek sınava hazır hâle gelme olanağı sunan önemli bir öğretim materyalidir.

Kitabımızdaki sorular 5 aşama gözetilerek hazırlanmış ve her bölüm için geçerli olan bu aşamaların tamamlanıp konuya hâkim olarak bir sonraki bölüme geçilmesi hedeflenmiştir. İlk aşama olarak dizayn edilen “Öğrenme” testlerinde ilgili konunun gerektirdiği temel bilgilere yönelik sorulara yer verilmiştir. İkinci aşama “Güçlenme” testlerinde bilgi ve becerileri ölçmeye yönelik, YKS düzeyinde sorular bulunmaktadır. “Simülasyon” testleri; üçüncü aşama olarak düşünülmüş olup daha üst düzeyde bilgi, beceri ve farklı alanlarla ilişkilendirme gerektiren sorulardan oluşmaktadır. Dördüncü aşama her bölüm sonunda yer alan, söz konusu bölüm kapsamındaki bütün konulardan soru içeren “Tarama” testlerini ifade etmektedir. Son aşama ise YKS ile aynı güçlük derecesine sahip soru tiplerini de içeren “Sarmal Deneme” sınavlarından oluşmaktadır. Sarmal denemeler önceki bölümlerin de konularını kapsamakta ve birikimli olarak ilerlemektedir.

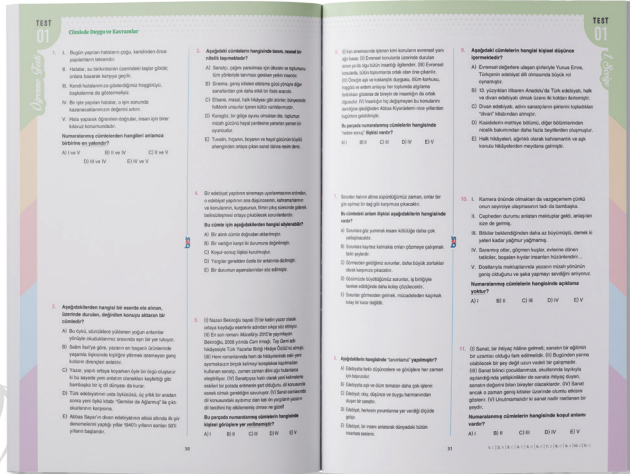
Deneme sınavları sonunda siz öğrencilerimizin güçlü olduğunuz ya da desteklenmeye ihtiyaç duyduğunuz konuları belirlemenizi sağlayacak “Deneme Analizleri”ne yer verilmiştir. Testler, deneme analizleri, zümremizdeki soru yazarı öğretmenlerimiz tarafından hazırlanan soru çözümü videoları; sizlerin düzenli aralıklarla bilgi ve becerilerinizi ölçmenize, günden güne başarı durumunuzdaki artışı ve soru çözümlerindeki gelişiminizi takip edebilmeyi sağlayacaktır.

Sizlere “Ulti” serisini ulaştırmanın haklı gururunu yaşamamızda emeği geçen BES Yayınları Genel Koordinatörü Nesrin Can’a ve yayınevi çalışanlarına teşekkür ederiz.

“Ulti” TYT Türkçe Soru Bankası kitabımızın başarılarınıza uzanan yolda bir ışık, hayallerinize ulaşmanızda bir basamak olması dileğiyle...

ULTİ TYT Türkçe Zümresi

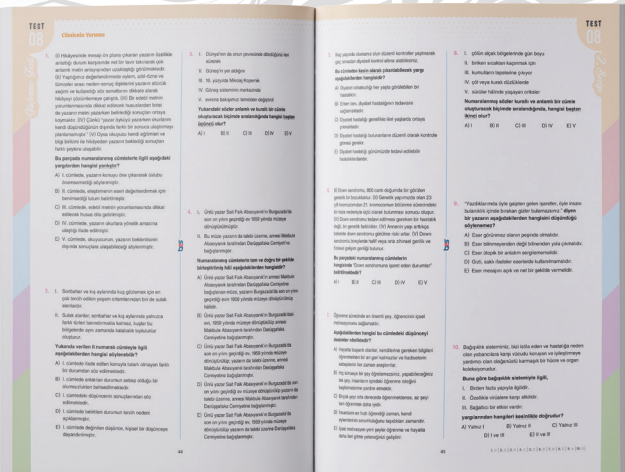
MULTİ 'de Neler Var?

ÖĞRENME TESTİ

Konuyu kavramaya yönelik temel düzeyde sorulardan oluşmaktadır.

GÜÇLENME TESTİ
Konuyu pekiştirmeye yönelik ve birden fazla kazanımın sorgulandığı sorulara yer verilmiştir. Yeni nesil soruların yer aldığı simülasyon testlerine geçiş niteliğindedir.

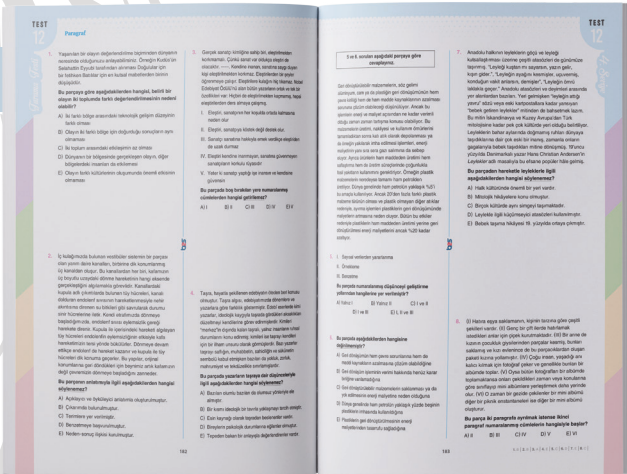
SİMÜLASYON TESTİ

ÖSYM sınavlarındaki soruların zorluk seviyesindeki sorulardan oluşmaktadır. Güçlük seviyesi yüksek, yeni nesil sorulara yer verilmiştir.

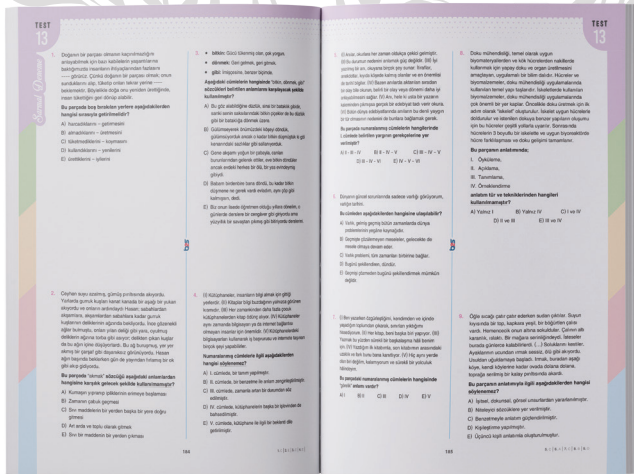
TARAMA TESTİ

Her bölümün sonunda tüm bölüm konularını kapsayan sorulardan oluşmaktadır. Yıldız ile belirtilen belirleyici sorular yer almaktadır.

SARMAL DENEME

2. Bölümden itibaren Sarmal Denemeler yer almaktadır. Deneme sonunda analiz sayfası bulunmaktadır. Böylelikle eksik olan konuların tespit edilmesi sağlanacaktır. Her Sarmal Deneme önceki bölümlerin konularını da kapsamakta ve birikimsel olarak ilerlemektedir.

İÇİNDEKİLER

1. Bölüm	
<i>Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam</i>	7
2. Bölüm	
<i>Cümlede Anlam</i>	35
3. Bölüm	
<i>Paragraf</i>	65
4. Bölüm	
<i>Ses Bilgisi • Yazım Kuralları • Noktalama İşaretleri</i>	195
5. Bölüm	
<i>Sözcükte Yapı</i>	241
6. Bölüm	
<i>İsim Soylu Sözcükler</i>	267
7. Bölüm	
<i>Fiil (Eylem)</i>	321
8. Bölüm	
<i>Tamlamalar</i>	375
9. Bölüm	
<i>Cümle Bilgisi</i>	399
10. Bölüm	
<i>Anlatım Bozuklukları</i>	437
11. Bölüm	
<i>Dilin Kullanımından Kaynaklanan Farklılıklar</i>	461

ULTİ

Serisi

1. BÖLÜM

**SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEĞİNDE
ANLAM**

Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam

1. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bilim adamları, dile getirdiği düşünceyi her türlü duygusallıktan uzaklaştırarak verir.
- B) Öykülerimdeki konuların çemberinin gittikçe daralmasını öze dönüş olarak değerlendiriyorum.
- C) Gençlikte yaşanan renkli hayatların ömür boyu devam edeceğini kim söyleyebilir ki?
- D) Kitap seçiminde kararsız kalan kişilere tezgâhtarlar yardımcı olmaya çalışıyordu.
- E) Hayatın yokuşlarında çalışıp eve ekmek götürmeyi amaçlayan insanları ele almıştı eserlerinde.

2. "Bir" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde ölçülebilir bir kavramı karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Bir gün gelir de unutmuş insan
En sevdiği hatıraları bile
- B) Seninle bir dakika
Umutlandırıyor beni
- C) Kumlu yol, küçük havuz, etrafında çiçekler:
Bir kır evinde mesut olacaktık beraber.
- D) Hazırlanıyor gibi, gökyüzü, ufuk, deniz,
Bir sabah dökülecek baharların baharı.
- E) Gaiplerden bir ses geldi
Bu adam taşısın boşluğu ense kökünde

3. Nitelik bildiren sözcükler sayılamayan, ölçülemeyen kavramları karşılar. Ölçülebilir, tartılabilir, sayılabilir varlık, durum ve özellikleri karşılayan sözcükler ise nicel anlamlıdır.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin parantez () içindeki anlam özelliği yanlış verilmiştir?

- A) Bu konularda büyük konuşmak insanı küçük düşürebilir. (Nitel)
- B) Hayata dair derin cümleler kurmamı beklediler benden. (Nitel)
- C) Prefabrik evler mutlaka sağlam bir zemine yapılmalı. (Nicel)
- D) Dalgaları aşarken yavaşlayan motor dar bir boğaza girdi. (Nitel)
- E) Sana atalardan bir öğüt vereyim: İyi dost, kara günde belli olur. (Nitel)

4. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi "özel anlam"da kullanılmıştır?

- A) Vatan; insanlara yurt, huzur, güven sunduğu gibi gelecek de sunar.
- B) Suyun hayat olduğunu anlamak için böyle bir çölde yaşamak mı lazım?
- C) İnsanları aydınlatmakla kalmaz kitap, aynı zamanda insanlar için iyi bir dosttur.
- D) Radyodan sonra icat edilen televizyon, radyoya göre daha etkilidir.
- E) Aile; devletin, toplumun ayakta kalmasını sağlayan en önemli oluşumlardan biridir.

5. Bizi kuşatan bu koca dünya, bize türlü sorular sorar ve bizi türlü yollarla sınar. Bu sınavların bazılarında kolay
I
eylemlerle karşılık verir ve bazı soruları güzel biçimli
II
sözcüklerle yanıtlanır. Dünya böylece kahraman insanda
III
kendine uygun bir eş bulur; insanın kendini dik ve kalbini sağlam tutabilmek için gösterdiği çaba, yaşam oyununun
IV
içindeki değerinin ve işlevinin tam ölçüsüdür.
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi somut anlamlı bir sözcükken soyut anlam kazanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Pandemi; iklim değişikliği, biyoçeşitlilik kaybı, atık vb.
I II
sorunlarını üreten hasta bir sistemin semptomlarından biri
III IV
sadece. Ancak diğer semptomlardan farklı olarak çok
V
kısa sürede her birimizi etkiledi.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangileri terim anlamda kullanılmamıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

7. (I) Rüzgârın serin bir hava getirdiği bu sonbahar mevsiminde, çiçeklerin kuruyan tomurcukları, etrafa güzel kokular yayıyordu. (II) Yerdeki yaprakların hışırtısı sessizliği ara sıra bozsa da biz ilerlemeye devam ediyorduk. (III) Sararan yapraklara bastıkça bende hüznün ve özlem duyguları kabarıyordu. (IV) Bazı arkadaşların kuşların civıltılarına eşlik etmesi de ayrı bir neşe katıyordu gezi grubumuza. (V) Bu duygu ve ortamda gün boyu ilerlerken hepimiz çok yorulmuştuk.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde doğadaki seslerden türetilmiş sözcükler kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

8. Birçok sanatsal üretimin kökeni, kendi orijinal meselelerinin yanı sıra daha evvel gündeme getirilmiş konulara, tartışmalara, sorunlara dayanır. Bu, bir noktada güneşin altında artık söylenmemiş bir sözün kalmamasıyla alakalı bir durum olarak değerlendirilebilir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamdaşı da kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki ikileme anlamlı sözcüklerden oluşmaktadır?**

- A) Baharın geldiğini kırları dolduran bir sürü börtü böcek müjdeliyordu.
B) Kimisi dinç adımlarla yürürken kimisi güç bela ilerliyordu.
C) Her çocuğun elinde ufak tefek hediye paketleri vardı.
D) Kıyıya yanaşan teknedeki gençler, yaşlılar, çoluk çocuk kim varsa indi.
E) Boşaltılan mekânda üzeri çer çöp ile örtülü bir yığın eşya kaldı.

10. Gökteki yıldızlar çayırlardaki kır çiçekleriydi. Gecenin karanlığında iki âşığa göz kırpyorlardı. İki âşığın dünya batsa umurlarında değildi. Yürelerinde volkanlar patlıyordu onların şimdi. Şehir, tüm bunlardan habersiz uykudaydı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Mecazimürsel (Ad aktarması)
B) Kişileştirme
C) Doğadan insana aktarma
D) Duyular arası aktarma
E) Abartma

11. Birinin ağzının içine bakıyorsanız bir konuda söyleyeceklerini bekliyorsunuz demektir. Kimseden izin almaksızın dilediğinizi yapıyorsanız başınıza buyruk hareket ediyorsunuzdur. Başkalarının size yapma ihtimali bulunan kötülüklerle karşı uyanık davranmak durumundaysanız ayağınızı denk almalısınız. Birine kol kanat geriyorsanız ona yardım ediyorsunuzdur. Eliniz cebinize gitmiyorsa beklenmedik sonuçlara karşı hazırlıklı olan birisinizdir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Çocuklar, söylediklerimizden ziyade yaptıklarımızı öğrenirler. Ailelerinde tanık oldukları davranışlar çocuklar için "normal"dir ve yeri geldiğinde o davranışların aynısını yapacaklardır.

Bu parçadaki durumu ifade eden atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üzüm üzüme baka baka kararır.
B) Keçi nereye çıkarsa oğlağı da oraya çıkar.
C) Baba malı tez tükenir, evlat gerek kazana.
D) Baba koruk yer, oğlunun dişi kamaşır.
E) Ağaç yaşken eğilir.

Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam

1. Bir kentte kaldırımlar düzgün ve geniş ise orası ---- bir kenttir. Dünyanın; tarihi, doğal ve kültürel dokusuyla en muntazam kentlerine bakın, birinci derecede önem verdikleri şeyin ---- rahatlığı olduğunu göreceksiniz.
- Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?**
- A) bakımlı - sürücülerin B) düzenli - yaşayanların
C) zengin - yaşam D) bayındır - hareket
E) yaşanılır - yayaların

2. Yabancılaşmanın insan zihnine sunduğu tek olanak tümdengelimdir. İçine girdiği büyük yabancılaşma, Türk aydınının kafasındaki tümevarım yeteneğini uzun süre yok etmiş; hiç değilse bazı yönlerden tatile uğratmıştır.

Bu parçada altı çizili ifadeyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeniden düşünmesini sağlamak
B) Gelişmesine ön ayak olmak
C) Geçici olarak unutturmak
D) Dinlenmesine olanak sağlamak
E) Tamamen ortadan kaldırmak

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklamasıyla birlikte verilmiştir?**

- A) Sabahtan beri dışarıda dolaşıyorsun leyleği havada mı gördün?
B) Canı bir şeye sıkılıyor olmalı bir haftadır ağzını bıçak açmıyor.
C) Zavallıyı gözünün yaşına bakmadan kapının önüne koymuşlardı.
D) Kuru güdültüye pabuç bırakacak biri olmadığı hemen anlaşılıyordu.
E) Görmeyeli çok değişmiş, buluttan nem kapan birine dönüşmüştü.

4. Bilim insanları, uykunun, beslenme ---- kaynaklanan sağlık sorunlarıyla bağlantılı olduğunu düşünüyor. Sağlıklı ve yeterli uyku, şeker yeme isteğimizin ---- dolayısıyla daha sağlıklı bir beslenme düzenine sahip olmamızı sağlayabilir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) alışkanlıklarından - bitmesini
B) bozukluklarından - azalmasını
C) kültüründen - düzelmesini
D) düzeninden - değişmesini
E) anlayışından - çoğalmasını

5. Doğa yürüyüşüne çıkarken yanımıza alacağımız bir fotoğraf makinesi, aktivitemizin (etkinliğimizin) sadece o

I
gün ile sınırlı kalmamasını, tanık olduğumuz güzel manzaraların belleğimizde (hafızalarımızda) uzun süre
II
canlılığını muhafaza etmesini (korumasını) sağlayabilir.

III
Doğa, özellikle yaşam alanlarından uzak, bakir
IV
(keşfedilmemiş) alanlar; şehir ortamında göremeyeceğimiz türden orijinal (özgün) ve güzel
V
manzaralar sunar.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. İnsanlık tarihi kadar eski olan doğal taşlarla tedavi metodu bugün yeniden gün ışığına çıkmıştır ve hepimiz şifa olarak kristalleri ve doğal taşları kullanabiliriz.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürekliliğini devam ettirmek
B) İnsanların ilgisini çekmek
C) Denenmeye başlanmak
D) Kabul görmek
E) Bilinir hâle gelmek

7. Karavan minimal (asgari) hayat demek ama bir çadır
I
kampına göre çok daha fazla donanımı (ekipmanı)
II
yanınızda taşıyabiliyorsunuz; elektrik, su, mutfak,
buzdolabı; izolasyonlu, ısıtılabilen ve güvenli konaklama
III
(tatil yapma) imkânı ve neredeyse beğendiğiniz her
yerde vakit geçirme şansı var. Otel ve restoran arama
IV
(bulmaya çalışma) derdi yok, vaktiniz varsa önceden
program yapma zorunluluğunuz (mecburiyetiniz) yok.
V

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Bitki temelli pamuk ve keten gibi kumaş lifleri ağırlıklı olarak selülozdan oluşur. Polimer yapıdaki selüloz, binlerce glikoz molekülünün ---- eklenmesinden oluşan düz bir zincir biçimindedir. Polimerin tekil birimleri (monomer) olan glikozlar, komşu zincirlerdeki diğer glikozlara ---- eğilimindedir. Moleküller arasındaki, pek de kuvvetli olmayan bu etkileşime hidrojen bağı adı verilir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) uç uca - tutunma B) ayırarak - bağlanma
C) art arda - benzeme D) çoğalarak - dokunma
E) düğümlenerek - sürüklenme

9. Dert ettiğim şeyleri bir olay örgüsü içinde kurgulamak, onunla hemhâl olmak, onu taşımak, onunla yaralanmak ve bütün bunların içinde onu estetik bir forma sokmak... Bu benim için çok zor bir süreç oluyor. Fakat bunların dışında şeyler yazmak da beni doyurmuyor.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Empati kurmak B) Bütünleşmek
C) Derinden hissetmek D) Hayal etmek
E) Önemsemek

10. Baykurt; inanmış, bağlanmış bir yazardı. Kimileri "köy edebiyatı" yapıyor diyerek ----; kimileri "kaba gerçekçi", kimileri de "toplumcu" yazar gibi nitelendirmelerle onu bir yerlerde görmeye, göstermeye çalışmış durmuştu.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlelerin anlamında bir değişiklik olur?

- A) ona burun kıvrımış
B) onu yerden yere vurmuş
C) onu topa tutmuş
D) onu yere göğe koyamamış
E) onu defterden silmiş

11. I. Üç aydır burada kalıyor, bir türlü gitmek bilmedi. (çöreklenmek)
II. Fuzuli kendi döneminde ve kendinden sonraki dönemde birçok şairin taklit ettiği bir sanatçıdır. (öykünmek)
III. Tatil yolculuğuna otobandan gitmenizi tavsiye ederim. (salık vermek)
IV. Yarın hava açarsa yola çıkmayı planlıyoruz ancak hava durumu daha da kötüleşiyor. (çakılıp kalmak)
V. Önemsiz şeyleri abartmakta onun üstüne kimseyi tanımam. (habbeyi kubbe yapmak)

Numaralanmış cümlelerin hangisinde parantez () içindeki sözün anlamı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. **Aşağıdaki dizelerde altı çizili ikilemelerden hangisinin cümleye kattığı anlam parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?**

- A) Düşe kalka geldim sana
Ne gemiler yaktım (zorlukla, güçlük çekerek)
B) Hayal meyalım bu dünyada
İnatçı yağmurum, sızarım damla damla
(geçici, fani)
C) Art arda geldi ömrüme kıyımlar
İlk yüzüm soldu aynalarda (devamlı, aralıksız biçimde)
D) Öyle yarım yamalak bir sözdü
Ayrılık benimle gözlerin arasında (baştan savma bir biçimde, üstünkörü)
E) Sana da öyle gelir mi bilmem
Ara sıra mahşer ara sıra yaşama hırsı (seyrek olarak, arada bir)

Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam

1. Miletoslu doğa filozofları, doğa olaylarını mitoloji içerikli dinsel inançlardan sıyrılıp özgür düşünce ve nesnel yöntemlerle araştırarak Mezopotamya ve Mısır'dan aldıkları ham bilgiyi bilime dönüştürenlerdir. Ancak bu insanların başarı öyküleri öyle çiçekli bahçelerde yazılmış değildir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri gerçek anlamda kullanılmamıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

2. Kamboçya'nın en önemli tarihî, turistik ve dinî merkezlerinden Angkor Wat'ın yakınlarına yeni bir eğlence parkı ve otel kompleksi yapıma planları uzmanları endişelendirdi.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yakın" sözcüğü bu cümledeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Altmışına yakın bir kadın, elinde mikrofon, kimseye aldırmandan şarkılar söylüyor.
B) İhtiyacı olan insanlara yardım etmek istediğinde önce yakınlarını gözetirdi.
C) Masaya yakın oturun ki bilgilerinizi kaydederken yanlışlık olmasın.
D) Günümüzün genç yazarları arasında Orhan Kemal'e yakın üslupla yazan yok.
E) Duyularını rahatlıkla paylaşabileceği yakın bir arkadaşı vardı ve kendini bu yüzden şanslı hissediyordu.

3. • Olup bitenlere dayanamayıp taşkınlık göstermek
• Bir kimsenin gücünü, uygun davranışlarla gidermek
• Bir arada bulunduğu kişilerle ve onların işleriyle ya da kendi işleriyle uğraşıp durmak
• Küçük, önemsiz de olsa gücünün yettiği kadar iş görmek

Aşağıdaki deyimlerden hangisi bu açıklamalardan biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Haşır neşir olmak B) Karınca kararınca
C) Omuz vermek D) Çileden çıkmak
E) Gönül yapmak

4. Yaralı tepeden tırnağa yaralı
Alışılmıyor acıya yok kaidesi kuralı
Bu dizelerdeki ikilemenin anlamca özdeşi aşağıdakilerin hangisinde vardır?
- A) Aşağı yukarı çek beni
Buralardan, çek yukarıya
B) İyiden iyiye alıştım sensizliğe
Gelme istemem bu harabeye
C) Yüksek yüksek tepelere ev kurmasınlar
Aşrı aşrı memlekete kız vermesinler
D) Miskin Yunus biçareyim
Baştan ayağa yareyim
E) Aynı kadın cadde boyunca ileri geri gidiyor
Dökerek yollara tüm acılarını

5. **Aşağıdaki dizelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamıyla kullanılmamıştır?**

- A) Avareyim, asudeyim, yorgunum
Bilmiyorum neden sana vurgunum
B) Ne kadar yakından ve arada uçurum;
İnsanlar, evler, aramızda duvarlar gibi
C) Uyandım uyandım, hep seni düşündüm
Yalnız seni, yalnız senin gözlerini
D) Anımsamam yarım bir bardaktan su içtiğimi
Ve içim götürmez kenarından kesilmiş ekmeği
E) Sen Bayan Nihayet, sen ölümüm kalımım
Ben artık adam olmam bu derde düşeli

6. Bağ bana
Bahçe sana bağ bana
Değme zincir kâr etmez
Zülfün teli bağ bana

Bu şiirde "bağ" sözcüklerindeki anlam ilişkisi aşağıdaki altılı çizili sözcüklerden hangisinde görülmez?

- A) Sevdiklerine karşı daha anlayışlı olacağına dair kendi kendine, kırk beşinci kez söz verdi.
B) İnsanı hayata karşı başarılı kılacak yegâne şey, ruhsal güçtür.
C) Yazma eserler, kütüphanenin ancak izinle girilebilen odalarında saklanıyor.
D) Akademik hayatını hocasının o öğrenciyken öne sürdüğü tezi kanıtlamaya adadı.
E) Bayram günlerinde kadın erkek, kız kızan kim varsa sallarla karşıya geçer.

7. (I) Torosların dorukları salt kayalıktır. (II) Kayaları ak, pembe, kırmızı, kahverengi, turuncu, yeşil çakmak taşıdır. (III) Çakmak taşlarının üstünde geniş kanatlı kartallar döner. (IV) Çakmak taşı doruklarından aşağılara inilince ormanlar başlar. (V) Bunlar çok gür ormanlardır, yabani hayvanlar evidir buralar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde mecaz anlam, benzetme yoluyla sağlanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Atasözlerinin çoğu mecaz anlam özelliği gösterse de kimi atasözleri gerçek anlamda kullanılırken kimileri de hem gerçek hem de mecaz anlama bağlı olarak yorumlanabilir.

Buna göre aşağıdaki atasözleri anlam özellikleri bakımından ikiye eşleştirdiğinde hangisi dışta kalır?

- A) Çömlekçi suyu saksıdan içer.
B) Ağustosun yarısı yaz, yarısı kıştır.
C) Dökme suyla değirmen dönmez.
D) Rüzgârlı havanın kuyusu, yağmurlu havanın uykusu...
E) Sarımsak yemedim ki ağzım koksun.

9. (I) Soğuktan eli ayağı buz kesmiş bir hâlde döküm sobanın ısıttığı odaya girdiğimde anneannem, iki yıllık kışlık entarisinin yakasındaki çıkıtları yeniliyordu. (II) Yeğenlerim ise muşambanın üzerinde renkler saçarak dönem bir fırıl dağa büyülenmişçesine dalmışlardı. (III) Dedemin ciğerleri sökülüyormuş hissi uyandıran öksürüğü, herkesin kendi âlemine daldığı odanın havasını birden dağıttı. (IV) Odada kim varsa hepsi mavi gözleri, gözyaşlarıyla ışıldayan dedeme ve dedemin elindeki tükürüklü mendile bakakaldı. (V) İşte ailemiz için ölümle yaşam arasında günlerce sürecek gelgit, o gün başladı.

Bu parçadaki cümlelerin hangisinde yansımadan oluşmuş bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Antik ismi Kalpe olan Kerpe, Kocaeli'nin Kandıra ilçesine bağlı, Batı Karadeniz kıyısında küçük bir yerleşim alanıdır. Fotoğrafla ilgilenen arkadaşlar Kefken pembe kayalarda güneşin batışını ve Karasu Acarlar Longozu'ndaki nilüfer çiçeklerinin en güzel pozlarını çekebilirler. Bazı koylara yapacağımız geziler ve akşam otelde saz ve kemençe eğlencemiz var.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangileri terim anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

11. Binanın kolonları sağlam olduğu için, bina depremde zarar görmemiş.

Bu cümlede "sağlam" sözcüğünü;

- I. dayanıklı,
II. korunaklı,
III. stabil,
IV. sağlıklı

anamlarından hangileri karşılamaz?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

12. Soyut anlamlı sözcükleri, somut anlamlı sözcüklere benzeterek gerçekleştirilen anlam olayına "somutlama" denir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya örnek olabilecek bir anlam olayı vardır?

- A) Yıldızlar kıyamet gibiydi kaldırımlarda
Çünkü biraz evvel yağmur yağmıştı
B) Ellerini alıyorum sabaha kadar seviyorum
Ellerin beyaz, tekrar beyaz tekrar beyaz
C) Bir korkusuzluk aldı yürüdü çevremizde
Sen çıkardın utancını duvara astın
D) Porsuk nehrinin geçtiği kadınlar
Hepsine yüzer kere rastladım en azdan
E) Yemek yemek üstüne ne düşünürsünüz bilmem
Ama kahvaltının mutlulukla bir ilgisi olmalı

Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam

1. Aşağıdakilerin hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A) Ne söyledilerse tıpi tıpına gerçek besbelli
B) Güneştir düşen turuncusunda menekşeler sunarım
C) O babacan acıkmaya varıyorum vara vara
D) Sen dudaklarının sokağında kovalarsın beni
E) Baharı koklayarak girelim kelimeler ülkesine

2. I. Bu işi ya doğru dürüst yapalım ya da bırakalım.
II. Üzerinde yırtık pırtık bir gömlek başında rengi atmış bir kasket vardı.
III. Aziz, pılısını pırtısını toplarken bekçi dışarıdan gelen seslere kulak kabartıyordu.
IV. Odanın ortasındaki eski püskü kilim havayı daha da ağırlaştırıyor.
V. İnsanın elbet bir yeri yurdu olmalı.

Numaralanmış cümlelerdeki ikilemeler anlamsal oluşumları bakımından eşleştirilirse hangisi dışta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Atasözleri; atalarımızın deneyimlerine dayanan yargılarını genel kural, bilgece düşünce ya da öğüt olarak düsturlaştırılan kalıplaşmış sözlerdir. Bu sözlerden bazıları toplumsal dayanışmayı anlatır (nerede birlik I orada dirlik), bazıları gelenek ve görenekleri yansıtır (su II küçüğün, söz büyüğün), bazıları kılavuzluk eder (taşırma III su ile değirmen dönmez), bazıları sürekli gözlemin neticesidir (benzeye benzeye yaz, benzeye benzeye kış IV olur), bazıları da yergi ve olay barındırır (parayı veren V düdüğü çalar).

Bu parçada numaralanmış açıklamalardan hangisi parantez () içinde verilen atasözüyle uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bir edebiyat söyleşisinde konuşmacılar, şiir hakkındaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

- I. **Konuşmacı:** Günümüzdeki şairler ölçü, uyak ve redif olmadan şiir yazma hevesinde.
II. **Konuşmacı:** Dizelerdeki durakların anlama olan etkisi neredeyse unutulmuş durumda.
III. **Konuşmacı:** İmge baş tacı edilirken biçimsel özellikler göz ardı ediliyor.
IV. **Konuşmacı:** Bundan bir asır öncesine kadar dizeler beyit, dörtlük ve bent esasına göre oluşturuluyordu.
V. **Konuşmacı:** Yeni yayımlanan şiirler; nedense bana tatsız, tutsuz geliyor.

Buna göre konuşmacılardan hangisi şiirle ilgili terimsel bir ifade kullanmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma bir sözcük, mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Bahçedeki trafonun gürültüsünden uyuyamadığını söyleyince hepimiz şaşırılmıştık.
B) Depremde çatlayan duvarların onarımı için köylüler, ilgili mercilere başvurmuştur.
C) Kapıyı iki defa tıklattıktan sonra küçük çocuğun ayak sesleri kapıya doğru yönelmişti.
D) Yıllardır muhatabına söylemeyip içine attığı ne varsa şimdi, öfke patlamalarıyla dışarı taşıyor.
E) Sineklerin vızıltısı dayanılmaz bir hâl alınca adam, oturduğu yerden kalkmak zorunda kalmıştı.

6. Şairin son yapıtını I okurken İlhan Berk'in ne kadar çok kimliğe II sahip olduğunu fark ettim. Toplumcu gerçekçi olmuş, İkinci Yeni'ye III katılmış, sonra her kuşakta IV yeni bir şair olmasını bilmiş. Sadece şiiriyle değil, klasik bir şair olarak fikirleriyle de şiir dünyamıza V katkıda bulunmuş.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi gerçek anlamda kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Hangi ilmin, hangi fennin, hangi sanatın adı anılınca altından: "Bende ondan da var!" diye fırlayan simaların azlığı matbuat için ferahlıktır. Mizahta da ehliyet, kabiliyet şarttır. Gazetecilikte hepimiz yerimizi bilsek muhakkak daha rahat eder, daha iyi iş görürüz. Horozun bülbüllüğe, kedinin tilkiliğe merak salmasın ----.

Bu parça aşağıdaki deyimlerden hangisiyle tamamlanamaz?

- A) -ı aklım almıyor
B) -a akıl sır erdiremiyorum
C) -a gönlüm razı olmuyor
D) -a akıl erdiremiyorum
E) -ı aklım havsalam almıyor

8. • Özel gereksinimli bireylerin iş hayatında karşılaşılabilecekleri zorluklar ortadan kaldırılmaya çalışılıyor.
• Yedi tepeli şehrimde
Bıraktım gonca gülümü
Ne ölümden korkmak ayıp
Ne de düşünmek ölümü
• Ananı üzme oğlum
ben güldürmedim yüzünü
sen güldür.

Bu cümle ve dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Eğretileme
B) Anlam daralması
C) Güzel adlandırma
D) Soyutlama
E) Dolaylama

9. İyi konuşmak, güzel konuşmak, dili iyi kullanmak her zaman için bir sanat olarak kabul görmüştür. Her sanat gibi konuşmanın, dilin inceliklerini öğrenmek; onları kavramaya çalışmak gerekir. Dil, kişisel bir manyetizma taşır, sihirli bir kuvvetle kitleleri etkisi altına alıp onları etkiler. Çözümlemeyecek denen pek çok sorun dilin iyi kullanımıyla çözülür. Bilinçli sanatçılar bu yüzden dil hakkında hep dikkate değer çalışmalar yapmıştır.

- I. Dilden gelen elden gelse her fukara padişah olur.
II. Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
III. Bıçak yarası geçer, dil yarası geçmez.
IV. Dilin cirmi küçük, cürmü büyüktür.
V. Baş dille tartılır.

Numaralanmış atasözlerinden hangisi parçada altı çizili olarak verilen bölümlerden en az ikisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Antropoloji tezim için doğa harikası Kuzey Moğolistan'a gittim. (II) Bu bölge, geniş tayga ormanları ile kaplı, bu yerde kışın göz gözü görmemekte. (III) Taygada yaşayan ailelerin çoğunun güneş paneli var ve bu paneller sayesinde bazı aileler televizyon bile izlemekteler. (IV) Yanımızda götürdüğümüz panel çok daha kullanışlıydı çünkü onların kullandığı sistemde enerjiyi 12 volttan 220 volta dönüştürebilen bir sistem yoktu. (V) Bu yüzden kendi güneş panelimizi onlara hediye ettiğimizde çok sevindiler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, niteleyici bir sözcük kullanılmıştır.
B) II. cümlede, nicel anlamlı bir sözcük kullanılmıştır.
C) III. cümlede, soyut anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
D) IV. cümlede, nicelik bildiren sözcükler kullanılmıştır.
E) V. cümlede, somut anlamlı sözcükler kullanılmıştır.

Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam

1. Deyimler, toplumsal yaşamda karşılaştığımız ve sayfalar dolusu açıklama yapmamızı gerektiren durumları, en özlü biçimde ifade eden dil varlıklarıdır. Bunlar arasında düşünemez bir hâle gelmeyi "----", herhangi bir konuda fikir vermeyi "----", başka birinin düşüncesine göre iş yapmak, davranmayı "----". hatırlamaya çalışmayı "----" deyimleriyle karşıladığımızı söyleyebiliriz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) akli çıkmak
B) aklına uymak
C) aklını yormak
D) akli durmak
E) akıl yürütmek

2. Suçu Harry'nin üzerine atmışlardı. Harry elindeki küçük not defterini bahçeye atmaktan vazgeçti ve sandalyeye asılı yeleğinin cebine attı. Yeleğini omzuna atarak kapıyı açtı, sekreterine bugünkü avukat görüşmesini bir hafta sonraya atmasını söyleyerek evden çıktı.

Bu parçada "atmak" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?

- A) Bir tarafa doğru fırlatmak
B) Gelişigüzel, dağınık bir şekilde koymak
C) Sermek, yaymak
D) Geciktirmek, tehir etmek
E) İsnat etmek, yüklemek

3. Ülkeler, ihtiyaçlarını (gereksinimlerini) karşılamak için çalışır ve üretir. Üretilen malın bir bölümünü, iç piyasaya arz eder (sunar). Geriye kalan bölümünü ise ihraç etmek (yurt dışına satmak) suretiyle değerlendirir. Buna mukabil (bunun aksine) elinde olmayan ürünleri de başka ülkelerden temin etme (sağlama) yoluna gider. Bu sistem, en eski çağlardan bugüne kadar değişmeyen tek ticaret kuralıdır.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Önlem almaya, hazırlıklı olmaya alışmış kimi tedbirli kimseler, hemen her şeyde bir sonuca ulaşmak için sağlam bir yol arar. Bunun için de düşünüp taşınır, kolay kolay karar veremez. Dolayısıyla da epey zaman harcamış ve sonuca ulaşmakta gecikmiş olur. Oysa gözü pek, atak ve yeterince düşünmeden karar veren kimse; tehlikeyi göze alıp işe girer ve sonuca daha çabuk ulaşır.

Bu parçada sözü edilen durumu en iyi şekilde ifade eden atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akılsız başın zahmetini ayaklar çeker.
B) Akıllıyı arkada tutma, akılsızı kılavuz etme.
C) Akıllı köprü arayınca dek deli suyu geçer.
D) Akıllı düşman, akılsız dosttan hayırlıdır.
E) Akıllar gelin olmuş, herkes kendininkini beğenmiş.

5. Bilinen hiçbir arkadaşı, dostu yoktu. Ailesiyle hiç görüşmüyor, ailesinin nerede olduğunu dahi bilmiyordu. Sadece toplumu değiştirmek adına yaşıyordu. Bunu başaracağını zannediyor, yel değirmenlerine kılıç çekip savaştan öteye gidemiyordu.

Bu parçada "yel değirmenlerine kılıç çekmek" sözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürekli bir mücadele vermek
B) İdealleri uğruna savaşmak
C) Tüm zorluklara göğüs germek
D) Kendini toplumdan soyutlamak
E) Olanaksızlıkların ardından koşmak

6. Karikatürün ---- kazanması, edebiyat çerçevesindeki mizahtan, grafik resimden ayrı bir kimliğe bürünüp kendi kuralları, özellikleriyle bambaşka bir sanat dalı olarak ---- başlanması çok eski değildir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) nitelik - bilinmeye
B) değer - duyulmaya
C) deneyim - söylenmeye
D) bağımsızlık - görülmeye
E) ivme - değerlendirilmeye

7. Gıda (besin) atıklarının miktarını belirlemek, bu alanda I objektif veriler (tezler) sunmak ve bilimsel çalışmalar II yapmak oldukça zor. Bu zorluk öncelikle tanımlamadan kaynaklanıyor. Tüketilmeden atılan gıdalar temel olarak iki şekilde tanımlanıyor: "gıda kaybı" ve "gıda atığı". "Gıda kaybı", gıda üretim zincirinde üretici ile tedarikçi (gerekli III malzemeyi sağlayan kimse, kuruluş) arasındaki süreçte gerçekleşen zayıfatı (yitiği) tanımlıyor. Uygun olmayan hasat (ürün kaldırma işi), depolama, paketleme koşulları V ve nakliye sırasında oluşabilecek sorunlar bu gruba giriyor.

Bu parçada numaralanmış sözlere hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Yeraltı edebiyatı olmanın da gereklilikleri, zorunlulukları var, başını kuma gömen yeraltı edebiyatı, sineması olmaz! Sokağın dilini kullanıyor hatta dili argoya kaçıyor ama dili ehlileştirilmiş. Sokağa dönüş var, gündelik hayat anlatılıyor ama isyanın sesi görüntüden çıkarılmış. Plato çekimleri yok, çekimler doğal mekânlarda ama doğal insanlar yok.

Bu cümledeki altı çizili söz grubuyla anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçeklikten uzak olan
B) Toplumsal sorunları ele almayan
C) Yenilikçi olmayan
D) Çağ dışı kalan
E) Eleştirileri önemsemeyen

9. Bugün "dedektif" dendiğinde kurmaca (tasarlanmış) yapıtlardan tanıdığımız; zaman zaman beyaz perdede ete kemiğe büründürülen (canlandırılan), amatör ya da II profesyonel, kadın ya da erkek, külyutmaz (aldanmaz) III zehir hafiyeler üşüşür zihnimize. Onların kafaları başka türlü çalışır; başkalarının göremediklerini görürler. Zekâlarıyla bizde hayranlık uyandırıyorlar. Kolektif (ortak) IV belleğimizdeki "dedektif" imgesini büyük ölçüde bu unutulmaz kurmaca karakterlere borçluyuzdur. Zira, üniformalı polisin tarihi bugüne dek birçok araştırmaya konu olurken polis dedektiflerinin tarihsel olarak incelenmesi büyük ölçüde ihmal edilmiştir (geri planda V bırakılmıştır).

Bu parçada numaralanmış sözlere hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. İnsanın kendi yaşam çevresi dışındaki olgularla düşleri bilme çabasının bir ---- çeviri. Değişik toplulukların, ulusların, bilim, sanat, düşünce alanındaki çabalarını birbirleriyle ---- yoludur. Bu yönüyle tek tek dillerin ötesinde bir ortak dildir, dillerin dilidir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) göstergesidir - dertleşebilme
B) dile getirilişidir - konuşabilme
C) yapıttır - bütünleşebilme
D) sonucudur - paylaşabilme
E) yöntemidir - söyleşme

Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam

1. İnsanlık bir duvarsa şiir de bu duvarın harcıdır. Harcı değilse de en temel taşlarından biridir. Deyeceğim odur ki şiirle büyütelim çocuklarımızı. Şiirle yoğuralım hamurlarını.

Bu parçada altı çizili sözle çocuklara yönelik anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Davranışlarına yön verme
B) Kişiliğini şekillendirme
C) Duygusallaştırma
D) Estetik bakış kazandırma
E) Yeteneklerini geliştirme

2. Çin, yerini uydularla belirlediği dinazor fosillerini gün yüzüne çıkarmak için yoğun bir çaba içinde. Bu durum en çok, dinazor fosillerine ---- kazılan onlarca çukurun bulunduğu Liaoning Eyaleti'nde ----. Bölgede bulunan örnekler, dinazorlara ve onların akrabalarına ilişkin bilgilerimizde bir devrim niteliğinde.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) ulaşmak için - göze çarpıyor
B) rastlamak için - göze alınıyor
C) sahip olmak için - göze batıyor
D) kaynak ayırmak için - göze geliyor
E) değer biçmek için - göze giriyor

3. Gazeteci olunca insan her şey hakkında yorum yapabilme sığınağına düşebiliyor. Bazen bir futbol yorumcusu bazen bir sanat eleştirmeni bazen bir sosyolog bazen de bir psikolog gibi davranabiliyorsunuz. Bu uğraşları, profesyonel gazetecilik diye tanımlamak ---- olur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) kendini hor görmek B) kendini küçük görmek
C) çizmeden yukarı çıkmak D) işe taş koymak
E) kendi göbeğini kendi kesmek

4. Refik Halit Karay, Türkçenin tadı (lezzeti) ve ahengi. Memleket Hikâyeleri sadece kitabın ismini değil, bizzat kendisini tarif ediyor (tanımlıyor). Gazeteci, romancı, mizah yazarı, denemeci, eleştirmen gibi vasıflarını hayat görüşünü bir kenarda tutup onu Türkçenin tadı ve ahengi olarak ele alıyoruz (inceliyoruz). Memleket Hikâyeleri'nde kısa ve net cümleler, mizah (gülmece), güçlü tasvir usta bir kalemde birleşiyor ve ortaya memleket gibi samimi, yalın, cezbedici (içten), sıcak bir yazı çıkıyor.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyusmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. • **aralıksız:** Kesintisiz, durmadan.
• **hâl:** Durum, vaziyet.
• **tutmak:** Herhangi bir durumda bulundurmak.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "aralıksız, hâl, tutmak" sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Birkaç gündür aralıksız yağan kar tutmuş, pistin zemini kayak yapmaya elverişli hâle gelmişti.
B) Hâli vakti yerinde olmalı ki kendisine bir de şoför tutmuş, aralıksız seyahat etmeye başlamıştı.
C) Yaşlı hâline rağmen her gün iş yerine gelip aralıksız çalışmanın kendisini zinde tuttuğunu söylüyor.
D) Çekimler; aralıksız yapılmış evlerden, yıkılmaya yüz tutmuş metruk hâldeki birkaç konaktan ve şirin bir camiden oluşan eski bir mahallede yapılıyor.
E) Hâlden anlamayan bir adamdı, aralıksız konuşuyor, bazen kolumu sıkıca tutup gözlerimin içine tehditkâr bir edayla bakıyordu.

6. Kanıksayan insan her dem kendini ----. Alışkanlıklarının ---- kılar benliğini ve ruhunu. Öyleyse gitmeli aklın sorgusundaki her bir şeyin üzerine.

Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) beğenir - yolcusu B) sıradanlaştırır - tutsağı
C) yeniler - savaşıcı D) suçlar - mahkûmu
E) geliştirir - mimarı

7.

Atasözleri	Açıklamalar
I. Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir.	• Her canlı gibi insan da beslenmek zorundadır.
II. Yalnız öküz, çifte (boyunduruğa) koşulmaz.	• Gizlendiği düşünülen gerçekler aslında ortadadır.
III. Can boğazdan gelir.	• Bir işin nasıl sonuçlanacağı gidişatından bellidir.
IV. Görünen köy kılavuz istemez.	• Her işin bir yapıma biçimi vardır.
V. Kısmetinde ne varsa kaşığına o çıkar.	

Numaralanmış atasözleriyle açıklamalar eşleştirildiğinde hangi atasözü dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Edebiyat; gerçekliği yorumlarken, yeniden keşfederken onu tanımamıza yardım eder. Gerçekliği tanımak, onu ---- başlamak için gereken ilk adımdır.” der Galeano. Edebiyatın verdiği cesaret, başka bir gerçeklik mümkün değilmiş gibi dayatılan ve giderek ---- düzene karşı bir itiraza dönüşebilir. Bu da yalnız olmadığımızı ve yeryüzü sofrasının ayrılmaz bir parçası olduğumuz gerçeğini öğretir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) dönüştürmeye - kabullendiğimiz
B) planlamaya - benimsediğimiz
C) değiştirmeye - alıştırıldığımız
D) yansıtmaya - savunduğumuz
E) anlamlandırmaya - kaybettiğimiz

9.

Ortaçgil'i yaklaşık 12 yaşından beri aralıksız bir şekilde dinliyorum. Onun şarkıları benim hayatımın fon müziği adeta; âşık olduğumda, canım sıkıldığında, hayatım çıkmaz sokaklara saptığında hep onun şarkılarından destek almaya çalıştım, Ortaçgil, benim yerimde olsaydı ne yapardı diye düşündüm.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çözümü olmayan sorunlarla karşılaşma
B) Tekdüze bir yaşam sürme
C) Yaşama savaş hâlinde olma
D) Zorluklarla mücadele içinde olma
E) İnzivaya çekilme

b25

10.

Antik Yunan felsefesinde, klasik dönemin hemen ardından gelen Helenistik Dönem düşünürlerinden biri olan Seneca'ya göre bilgeliğin (bilgili olma durumunun)

en önemli unsurlarından (öğelerinden) biri olan basiret

(ahlak), iyi ve kötü olan arasındaki ayrımı yapabilen ruhlara özgü bir fazilettir (erdemdir). Yüce (büyük) ve

güçlü bir ruha sahip olmanın ilk şartı, kaçınılması ve istenmesi gereken her şeyi öğrenmek yani basiret sahibi olmaktan geçmektedir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam

1. Bir roman yazarı, varlığın ve eşyanın hakikatini kavrayabiliyorsa değerlidir. Dönüştürdüğü gerçeğin köklerine inebiliyorsa büyüktür. İlham yoluyla kendisine ulaşan malzemeyi yoğurup biçimlendirebiliyorsa ustadır. Hepsinden önemlisi de kalabalıklara karışabiliyorsa sanatçıdır.

Bu parçada geçen "kalabalıklara karışmak" ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sıradan bir insan gibi toplumun içinde olmak
B) Kimliğini saklayarak kendini fark ettirmemek
C) Toplumunu yansız bir tutumla değerlendirmek
D) Kalabalıkta bireysel kimliğini muhafaza etmek
E) Gözlemlerini toplumun her tabakasına yaymak

2. Birkaç yıl önce İstanbul'un batı ucundan doğu ucuna taşındığımda, değişen sadece kıtalar değil; çevredeki canlı yelpazesi (çeşitliliği) de değişmişti. Yeni taşındığım I semtte binalar sık ve yüksek, yeşillik de öyle azdı ki, örneğin (söz gelişi) kertenkele ve kirpileri hemen hiç II görmez olmuştum. Balkonda, saksılara yumurtlayan kumruların yerini (önemini), insana yanaşmayan karga III ordusu almıştı. Biraz araştırınca (soruşturunca) öğrendim IV ki leş kargaları İstanbul'da "üst predatör", yani avcı pozisyonuna (konumuna) yükselmiş ve kumru gibi türleri V baskılamaya başlamıştı.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Sanat ---- sanatın kendi içinde trendler oluşuyor. Kimlikler, politikalar, iletişim araçları, hatta dünya değiştikçe sanat da buna dahil oluyor. ---- sanat değerleri içinde andığımız sanat dallarından çok farklı dallar ortaya çıkıyor. Bunlara da "sanat" diyoruz. Ya da hayatımızı meşgul eden konular içinde sanat da değişiyor.

Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) geliştikçe - Kalıplaşmış
B) bölündükçe - Evrensel
C) gruplaştıkça - Çağdaş
D) popülerleştikçe - Genelgeçer
E) körelidikçe - Geleneksel

4. Yeni dönemde farklı bir belgesel kuşağıyla izleyicilerin karşısında olacağız. Bu süreçte bisikletin yaşamlarımızda alabileceği rolden mega yangınlara; su, tohum ve toprak gibi hazinelerimizin korunmasından onarıcı tarım ve hayvancılığa; toplayıcılık kültüründen biyolojik çeşitliliğe; dünyada müşterek var olduğumuz tüm canlılarla akort tutturılmaktan iklim değişikliklerine kadar epeyce zihin açıcı bir içerik bizi bekliyor.

Bu parçada altı çizili sözle asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüm canlıların birbiriyle uyum içinde yaşaması
B) İnsanların, diğer canlılara saygı duyması
C) İnsanlarla hayvanların yaşam alanlarının ayrıştırılması
D) Geleneksel yaşam biçimlerine geri dönülmesi
E) İnsanların dünyaya bakış açısını gözden geçirmesi

5. Yalın dil kullanması, günlük konuşma dilinden faydalanması ve kısa öyküye ait özellikleri tercih etmesiyle kendinden sonraki kuşaklara ---- olanaksız olan bir biçim bırakır Sait Faik. Edebiyatta her şeyin öyküleşebileceğine; ----, hesapsız da öykü yazılabileceğine dair öykünün en güzel örneklerini vermiş; kendi öykü dünyasını yaratarak Türk öykücülüğünün temel taşlarından biri olmayı başarmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) yazılması - plansız
B) öğrenilmemesi - kuralsız
C) öykünmesi - disiplinsiz
D) taklidi - kolaylıkla
E) aktarılması - temasız